

Sygn. akt: I C 1450/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Nysie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Dobrawa Michałowska
Protokolant:	sekr. sądowy Dorota Luboch

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2015 r. na rozprawie

sprawy z powództwa G. G.,

przeciwko Skarb Państwa – Zakładowi Karnemu w N.

z udziałem interwenienta ubocznego (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w N. kwotę 3.000 zł (trzy tysiące złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia prawomocności wyroku,

II. umarza postępowanie w pozostałym zakresie.

Sygn.. akt 1450/13

UZASADNIENIE

Powód, G. G., wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w N. kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia z powodu niezapewnienia należytych warunków odbywania kary pozbawienia wolności oraz doznanego uszczerbku na zdrowiu. W toku procesu powód złożył oświadczenie o cofnięciu powództwa ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie zadośćuczynienia z tytułu ochrony dóbr osobistych, podtrzymał zaś i sprecyzował żądanie zasądzenia 3.000 zł tytułem zadośćuczynienia z powodu trwałego uszczerbku na zdrowiu, jakiego doznał odbywając karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w N., w trakcie organizowanych tamże zajęć sportowych.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Pozwany stanął na stanowisku, że powód został w sposób właściwy zaopatrzony, zastosowano również adekwatne procedury lekarskie. Zdaniem pozwanego, powód nie udowodnił przesłanek odpowiedzialności, nadto przyczynił się do pogorszenia swojego stanu zdrowia nie poddając się procesowi leczenia.

Interwenient uboczny (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa, wskazując, że łączyła go z pozwanym umowa ubezpieczenia (...) osób uczestniczących w kulturze fizycznej. Interwenient przyjął na siebie odpowiedzialność i wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie w kwocie 100 zł zgodnie z warunkami ubezpieczenia ustalając przy tym 2% uszczerbek na zdrowiu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

G. G., odbywając karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w N., w dniu 19 listopada 2012 r. uczestniczył w zajęciach sportowych, tj. meczu siatkówki w ramach programu „Z siatkówką za pan brat”. W trakcie meczu dwóch zawodników jednej drużyny, w tym powód, wyskoczyło do piłki; opadając na parkiet drugi z nich naskoczył powodowi na prawą stopę. Powodowi udzielono pomocy w formie bandaża elastycznego i leków przeciwbólowych. Następnego dnia w Izbie (...) przy Zakładzie Karnym w N. stwierdzono skręcenie i stłuczenie stawu skokowego prawego oraz wydano skierowanie do poradni ortopedycznej celem wykluczenia złamania. Staw skokowy był obrzęknięty i bolesny. Powód konsultowany był 26, 30 listopada 2012 r. oraz 5 grudnia 2012 r. i 7 grudnia 2012 r. (konsultacja ortopedyczna) Powód leczony był farmakologicznie, zalecono lekki opatrunek elastyczny oraz okłady. W dniu 8 grudnia 2012 r. poszkodowany odmówił przyjęcia zastrzyku. Dnia 14 grudnia 2012 r., wobec obrzęku i bolesności stawu skokowego zalecono pilną rekonsultację ortopedyczną. W dniu 19 grudnia 2012 r. stwierdzono zapalenie zakrzepowe żył głębokich mięśnia brzuchatego łydki. Zalecono leczenie farmakologiczne. Następnie powód konsultowany był na Oddziale S. (...) i Oddziale (...) Urazowej Szpitala w N.. Ostatecznie od dnia 20 lutego 2013 r. do dnia 3 kwietnia 2013 r. był leczony w Oddziale (...) Narządu (...) i Ambulatorium Zakładu Karnego Nr 2 w Ł., gdzie był konsultowany również w Wojewódzkim Centrum (...) w Ł..

Dowód:

1. książeczka zdrowia i dokumentacja medyczna k. 52-101, 123-124, 131, koperta, k. 194
2. sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego, k. 104,
3. notatki służbowe, k. 108, 112, 113,
4. dokumenty sporządzone przez Zakład Karny w celu wyjaśnienia zdarzenia, k. 120, 125, 127, 128
5. zeznania świadka R. P., k. 183,
6. przesłuchanie pozwanego, k. 184.

Uraz prawego stawu skokowego – skręcenie z częściowym uszkodzeniem więzadła strzałkowo-piętowego i przedniego więzadła skokowo-strzałkowego, którego skutkiem była zakrzepica żył głębokich mięśnia brzuchatego łydki, spowodował 3% uszczerbek na zdrowiu powoda. Procesowi leczenia towarzyszył ból, który powód odczuwa do dnia dzisiejszego przy nieodpowiednim ustawieniu stopy. Przez okres leczenia powód poruszał się o kulach. Od czasu wypadku u powoda zauważył, że pojawiają się zmiany skórne w obrębie prawej łydki

Dowód:

1. opinia biegłego sądowego, k. 218,
2. przesłuchanie pozwanego, k. 184.

Udział w zajęciach sportowych w ramach programu „Z siatkówką za pan brat” był dobrowolny. Przed przystąpieniem do programu więźniowie nie przechodzili badań profilaktycznych.

Dowód:

1. sprawozdanie, k. 121,
2. program sportowy, k. 122,
3. zeznania świadka P. S., k. 183/2.

Pozwany Zakład Karny zawarł z (...) S.A. umowę ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków osób uprawiających sport. Ubezpieczenie miało charakter grupowy (25 niewskazanych imiennie osób), a suma ubezpieczenia wynosiła 5.000 zł. Interwenient wpłacił powodowi kwotę 100 zł tytułem ustalonego 2% uszczerbku na zdrowiu

Dowód:

1. polisa (...), k. 130,
2. potwierdzenie wypłaty odszkodowania, k. 150.

Sąd zważył co następuje

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dowody z dokumentów w postaci książeczek zdrowia powoda, dokumentacji medycznej, przesłuchania powoda, zeznań świadków: kierownika Zakładu Opieki Zdrowotnej przy Zakładzie Karnym w N. oraz młodszego inspektora do spraw BHP, a także opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii. Dowody przeprowadzone w sprawie uzupełniają się, a stan faktyczny w sprawie nie stanowił sporu. Ten zaś dotyczył oceny czy zastosowane leczenie było prawidłowe oraz wysokości odszkodowania. Biegły na podstawie badania oraz dokumentacji medycznej w sposób klarowny opisał stan zdrowia powoda, nie doszukując się zaniedbań ze strony zakładu karnego. Nie dopatrywał się on również, że na pogorszenie stanu zdrowia powoda miała wpływ odmowa poddania się iniekcji. Przede wszystkim należy wskazać, że powód został zaopatrzony w dniu następnym po zdarzeniu, następnie był wielokrotnie konsultowany ortopedycznie, dwukrotnie też został zaopatrzony w publicznym szpitalu, wreszcie kompleksowo zaopatrzony w zakładzie zdrowotnym przy Zakładzie Karnym nr 2 w Ł.. Biorąc pod uwagę powyższe należało przyjąć za biegłym, że powód uzyskał pomoc lekarską zgodnie ze sztuką medyczną we właściwym czasie.

Stosownie do treści art. 444 § 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. W myśl art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przyznanie zadośćuczynienia zostało ograniczone do odpowiedzialności deliktowej, której przesłankami są: powstanie szkody, zdarzenie z którym ustawa wiąże obowiązek odszkodowawczy oznaczonego podmiotu (czyn niedozwolony), związek przyczynowy między owym zdarzeniem a szkodą.

W przedmiotowej sprawie, poza sporem pozostaje fakt, że w trakcie zajęć sportowych organizowanych przez zakład karny doszło do opisanego wyżej wypadku. W wyniku przeprowadzonych wyjaśnień pozwany zakwalifikował to zdarzenie jako nieszczęśliwy wypadek i zgłosił szkodę ubezpieczycielowi, z którym łączyła go umowa ubezpieczenia (...). Ubezpieczyciel uznał swoją odpowiedzialność i wypłacił odszkodowanie na podstawie § 13 pkt 1 OWU, który stanowi, że odszkodowanie wynosi procent uszczerbku na zdrowiu w odniesieniu do sumy ubezpieczenia. Skoro zaś suma ubezpieczenia wynosiła 5.000 zł, a interwenient ustalił 2% uszczerbek na zdrowiu, wypłacił powodowi odszkodowanie w kwocie 100 zł.

Zdaniem sądu objęcie powoda ochroną ubezpieczeniową w ramach odpowiedzialności za następstwa nieszczęśliwych wypadków z sumą ubezpieczenia 5.000 zł nie było dostatecznym zabezpieczeniem prowadzonego programu sportowego. Oczywistym jest, że podmiot organizujący zajęcia sportowe powinien zorganizować je w taki sposób by zminimalizować ryzyko związane z uprawianiem sportu. Mimo jednak podjętych starań (obecność wychowawcy, trenera odpowiednie przygotowanie sali) nie da się całkowicie wykluczyć możliwości ich nastąpienia. Na powodzie ciążył więc obowiązek takiego zabezpieczenia następstw tych wypadków, by w razie ich zajścia zapewnić uczestnikom organizowanych zajęć sportowych, odpowiednie zaopatrzenie i rekompensatę za doznany uszczerbek na zdrowiu. Zdanie sądu, skierowanie sprawy do ubezpieczyciela i uzyskanie na rzecz powoda odszkodowania stanowiło w

rzeczywistości przyjęcie odpowiedzialności za skutki zaistniałego wypadku. Tym samym została ustalona pierwsza z przesłanek odpowiedzialności.

Jeśli idzie o drugą przesłankę, czyli szkodę, to należy zauważyć, iż pojęcie szkody nie jest zdefiniowane w k.c. Na tle całokształtu przepisów kodeksu cywilnego przyjmuje się, że szkodą w ścisłym tego słowa znaczeniu jest uszczerbek majątkowy, czyli zmniejszenie się majątku w skutek pewnego zdarzenia. Natomiast „krzywda” jest wynikiem naruszenia dobra osobistego, naruszenia czci, obrażeń ciała, itp. W orzecznictwie wskazuje się, że przewidziana w art. 445 k.c. krzywda, za którą sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią kwotę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego, obejmuje zarówno cierpienia fizyczne, jak i cierpienia moralne. Nie tylko trwale, lecz także przemijające zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu polegające na znoszeniu cierpień psychicznych mogą usprawiedliwiać przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego na podstawie art. 445 § 1 k.c. (patrz wyrok SN z 2002.03.20, V CKN 909/00, LEX nr 56027). Zadośćuczynienie stanowi formę rekompensaty pieniężnej z tytułu szkody niemajątkowej. Podstawą żądania z art. 445 k.c. jest doznana krzywda niemajątkowa w postaci ujemnych przeżyć związanych z cierpieniami fizycznymi i psychicznymi pokrzywdzonego, wynikających z naruszenia dóbr osobistych wskazanych w tym przepisie. Zakres naruszonych dóbr osobistych obejmuje między innymi uszkodzenie ciała czy rozstrój zdrowia. Zadośćuczynienie z art. 445 § 1 k.c. powinno być odpowiednie. Pojęcie „sumy odpowiedniej” użyte w art. 445 § 1 k.c. w istocie ma charakter niedookreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2001, III CKN 427/00, LEX nr 52766). Jak stwierdził Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 grudnia 2007 r. (I CSK 384/07, LEX nr 351187) zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia nie może oznaczać przyzwolenia na lekceważenie takich bezcennych wartości, jak zdrowie czy integralność cielesna, a okoliczności wpływające na określenie tej wysokości, jak i kryteria ich oceny muszą być zawsze rozważane indywidualnie w związku z konkretną osobą poszkodowanego i sytuacją życiową, w której się znalazł. Nie ulega wątpliwości w świetle zebranej w sprawie dokumentacji, w tym zwłaszcza opinii biegłego sądowego powołanego w sprawie, iż uraz doznany w wypadku spowodował u powoda trwałe uszczerbek na zdrowiu w wysokości 3 %. Tym samym należało uznać, że uzyskane przez powoda świadczenie z tytułu nieszczęśliwych wypadków miało charakter symboliczny oderwany od ustalonego stopnia uszczerbku.

Sąd zasądził na rzecz powoda zadośćuczynienie w kwocie 3.000 zł. Powód uzyskał więc wartość 1.000 zł za jeden procent uszczerbku na zdrowiu. Podkreślenia wymaga fakt, że kwota przyznanego zadośćuczynienia jest nieco niższa od kwot przeciętnie zasądzanym w tego typu sprawach. Należy zauważyć bowiem, że powód został poddany adekwatnym procedurom medycznym, a nawet, pozwany zapewnił mu standard zaopatrzenia na poziomie wyższym niż w warunkach wolnościowych. Co więcej, powód odmiennie niż warunkach wolnościowych nie musiał przechodzić procesów rejestracji, ustalania terminów zabiegów, wyszukiwania specjalisty czy rehabilitanta; wszystkie te czynności wykonał za niego zakład karny. Mając powyższe na uwadze, zasądzona kwota zadośćuczynienia jest adekwatna do stopnia cierpienia fizycznego jakiego doznał powód.

Trzecią przesłaną odpowiedzialności z art. 415 k.c. jest związek przyczynowy, który w niniejszej sprawie jest oczywisty i nie stanowił sporu, co więcej został ustalony przez pozwanego i interwenienta ubocznego w toku postępowania wyjaśniającego zmierzającego do wypłaty odszkodowania w ramach zawartej polisy.

Orzeczenie w przedmiocie umorzenia postępowania w pozostałym zakresie uzasadnia art. 355 § 1 k.p.c., który stanowi, że sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli wnioskodawca skutecznie cofnął pozew.